

Pracovní list

Předmět: Zeměpis

Ročník: Šestý

Opakování vzdělávacího celku: Hydrosféra

Vlastnosti mořské vody

a) **barva**- odstín vody je ovlivněn pohlcováním slun. paprsků a taktéž barvou oblohy, závisí na obsahu min.

látek, planktonu ve vodě a na hloubce

= modrá barva: chudá na plankton

= zelená a načervenalá barva: moře bohatá na živé organismy

= žlutá a nahnědlá barva: barva okrajových moří, do nichž řeky přinášejí min. látky

př.: Rudé m. - korály; Sargasové m. - řasy; Bílé m. - led; Žluté m. - jíl přinášený řekou

Vysvětli v sešitu, co je plankton a proč je důležitý

Najdi na mapě výše uvedená moře

b) **slanost** (salinita)- množství rozpuštěných min. látek (solí) - sirany, chloridy, uhličitany; slanost se vyjadřuje v ‰; největší slanost v subtrop. mořích (Rudé moře - 42‰, Mrtvé moře - 245-280‰); nejméně slaná moře jsou tam, kde se silně uplatňuje přítok (Baltské moře - 2-25‰), slanost ovlivňuje zeměpisná šířka, teplota, výpar, srážky a přítoky

c) teplota- přes 53% plochy oceánu má průměrnou teplotu na hladině vyšší než 20°C; chladnější jsou východní části oceánů, protože tam pronikají studené mořské proudy a dochází k výstupu chladnějších vod z hlubin; t. se zvyšuje směrem k rovníku a klesá s hloubkou; zdrojem tepla je sluneční energie

Pohyby mořské vody

-oceánské vody jsou neustále v pohybu, způsobují to atmosférické vlivy (přitažlivost Slunce a Měsíce) a vlivy geodynamické (zemětřesení)

a) vlnění - vzniká působením větru; je to systém vln o různé výšce, směru a rychlosti

TSUNAMI - vlny způsobené podmořským zemětřesením nb. výbuchy sopek, mají obrovskou rychlost a drtivý dopad na pobřeží

b) dmutí – (příliv a odliv) vzniká vlivem přitažlivých sil Měsíce a Slunce, kt. působí hromadění vodních mas na straně přivrácené a rovněž vlivem odstředivé síly, která ovlivňuje vznik přílivu na straně od Měsíce odvrácené

- jsou-li Země, Měsíc a Slunce v přímkovém postavení, jejich přitažlivé síly se sčítají a vzniká skočné dmutí

- při pravoúhlé pozici se přitažlivé síly odčítají a mluvíme o hluchém dmutí

- příliv se projevuje ponejvíce v zálivech (na SZ Francie - 12m; v Kanadě v zálivu Fundy - 19,6m)
- c) proudy - jsou vyvolané pravidelnými větry
- dělí se na: hlubinné, vzestupné a sestupné
- teplé proudy - Golský proud - v místě vzniku je asi 100 km široký, na volném moři se roztáhne a omývá Z a S Evropy, jeho voda má jinou barvu než okolní oceán, má vliv na podnebí Z Evropy; Severní a Jižní rovníkový proud - nachází se v Atlantiku, Pacifiku i v Tichém oceánu; Kurošio - vzniká u filipínských ostrovů
- studené proudy - Peruánský proud - přitéká od Antarktidy a proudí podél Peru a Chile; další proudy: Bengálský proud, Kanárský proud

Najdi si na mapě výše uvedené proudy a lokality.

Další informace najdeš v učebnici nebo sešitě. Pracuj s atlasem!
Vypracoval: Mgr. Jaroslav Fránek